

Mēs tikām galā!

Vecākiem nav lielāka pārdzīvojuma kā par slimu bērniņu. Tāda pieredze ir ārstei radioloģei LAURAI MUIŽNIECEI. Par viņas meitu Alisi (17) šodien stāsta ziņās – meitene mērķtiecīgi trenējas un piedalās starptautiskās zirgu jāšanas sacensībās. Taču pirms sešiem gadiem viņas dzīvība karājās mata galā. Alise bija pirmais bērns Latvijā, kurai veica sirds transplantācijas operāciju.

♥ Ieva Jātniece

Vēzis un ārstēšanas sekas

«Alise bija ļoti gaidīts un plānots bērniņš. Viņu iznēsāju, mācoties Rīgas Stradiņa universitātes 4. kursā. Jutos lieliski, grūtniecība noritēja kā pēc grāmatas, un meitiņa piedzima vesela. Taču, kad Alisei bija pusgads, pamanīju, ka viņa ir ļoti bāla, vāja un ar lielu puncti. Kad par to ierunājos ārstējošai pediatrei, daktere atmeta ar roku: es kā topošais ārsts savam bērnam piedēvējot visas iespējamās slimības...»

Alisei bija jau gadiņš, kad vairs neizturēju un viņu uz apskati aizvedu arī pie savas pasniedzējas. Sekoja diagnoze – ceturtais stadijas audzējs ar metastāzēm. Vēderā... Nevaru apraksīt tā brīža šoku. Es taču

mācījos par ārsti, tāpēc iekritu milzīgā vainas izjūtā: kā es varēju nepamanīt, kas notiek, kāpēc nepaklausīju savai intuīcijai?! Iepriekš Bērnu slimnīcas Onkoloģijas nodaļā biju piedalījies mazo pacientu ārstēšanas plāna sastādīšanā, bet tagad pati biju viena no mammām, kas slimnīcā atradās līdzās savam bērniņam...

Alisei veica vērienīgu operāciju, sekoja ķīmijterapija un staru terapija. Trīs nedēļas pavadījām slimnīcā, nedēļu mājās un tad atkal atgriezāmies slimnīcā. Tā vienpadsmit mēnešus no vietas – dzīve citā realitātē, kurā neeksistē nekas cits kā vien cīņa par meitiņas dzīvību. Mēs tikām galā. Pēc gandrīz gadu ilgas ārstēšanas mediķi atzina, ka vēzis uzvarēts. ►►

«Mana dzīve bija kā nemitīga nāves gaidīšana: ar prātu saproti, ka tas ar meitu notiks, tikai vēl nezini, kurā brīdī.»

Desmitgadīgā Alise pēc sirds transplantācijas operācijas.

Alise ar mammu un tēti 9. klases izlaidumā.

Tomēr prieks bija pārags: pēc trim mēnešiem Alise atkal kļuva ļoti gurdēna. Nākamās pārbaudes parādīja, ka ķīmijterapija radījusi sekas: bojāts sirds muskulis. Diemžēl tāda ir realitāte – ķīmijterapijai var būt smagas blaknes, un tu nekad nezini, kurš no orgāniem izrādīsies vājais posms, kas uzņems sitienus. Tomēr mēs ar Alises tēti bijām neglābjami optimisti, mums šķita, ka viss būs labi – Alise padzērs zāles, un sirds ar laiku atkal kļūs stipra. Jo parasti tā tiešām notiek.»

Trešajā klasē – insults

«Piedzīvotais ar Alisi man izsita pamatu zem kājām arī tajā ziņā, ka man likās: es nedrīkstu būt ārste, ja savam bērnam laikus nespēju diagnosticēt audzēju. Tāpēc sāku strādāt ar medicīnu saistītā firmā. Tas bija trīs gadus ilgs un gaišs posms manā dzīvē. Ārstiem rīkoju seminārus un konferences, pati apmeklēju ārstu kongresus. Un tomēr... Jutu, ka reālā medicīna mani velk atpakaļ. Neskatoties uz to, ka Latviju tobrīd bija piemēklējusi ekonomiskā krīze, atteicos no savas iepriekšējās labās algas un ārzemju ceļojumiem un ar vīra materiālu un emocionālu atbalstu iestājos rezidentūrā, lai kļūtu par bērnu radiologu.

Tolaik Alisei jau bija noteikta diagnoze – sirds mazspēja. Parasti veselība meitīnai katru gadu pasliktinājās tieši pavasarī, tad mēs abas pavadījām laiku slimnīcā, līdz Alisei kļuva labāk. Šī iemesla dēļ pavasaros rezidentūrā ņēmu akadēmisko

gadu, bet rudenī mācības atsāku. Manas studijas ievilkās.

Sākotnēji mums bija cerība, ka, Alisei paugoties, viņas sirds kļūs stiprāka. Tomēr realitātē notika otrādi. Viņa arvien biežāk gribēja gulēt diendusu, ik pa brīdim atlaisties dīvānā. Alise bija ļoti, ļoti tieva, un brīžos, kad viņa piepampa, sapratu, ka Alises organismā sirds mazspējas dēļ veidojas tūska. Kļuva arvien sliktāk. Alise apmeklē-

seku spektrs var būt ļoti plašs: sākot no tā, ka bērns ir cietis minimāli, līdz tam, ka viņš kļuvis par *dārzeni*. Tā bija viena no reizēm, kad, domājot par to, kas varētu būt noticis, man fiziski bija tik slikti, ka gribējās vemt. Tomēr mierīgā balsī lūdzu vīru piezvanīt uz slimnīcu, bet pati apstūri klausījos – negribēju, ka vīrs sabīstas no manas reakcijas. Es bieži klusēju un pirms laika neteicu, kādas sekas var būt vienai vai otrai Alises

«Mēs atstājām savu bērnu, nezinot, vai šī nebūs pēdējā reize, kad esam kopā.»

ja skolu, tomēr viņai tas bija smags darbs.

Esmu ticīgs cilvēks, bet joprojām domāju, ka to gan Dievs varēja mums aiztaupīt – vasarā, kad Alise bija beigusi trešo klasi, viņa piedzīvoja insultu. Tas notika naktī – Alise pamodās, jo kreisā ķermeņa puse bija paralizēta. Insulta iemesls – tromboze, kas ir sirds mazspējas izraisīta blakne. Bet Alises trauslajos asinsvados pietika vien ar trim, četriem kopā salīpušiem trombocītiem, lai rastos trombi...

Kad nonācām slimnīcā, atceros, ka bērnu reimatologs saņēma manu roku un teica: «Tagad jūs esat mamma, nevis ārsts, tāpēc jūs brauksiet mājās, bet mēs bērnu vedīsim uz reanimāciju. Rīt piezvaniet, un tad varēsiet pateikt, kad varēsiet meitu apciemot.» Nākamajā dienā nespēju uz slimnīcu piezvanīt. Kā ārste es zināju, ka insulta radīto

diagnozi. Atceros, ka vīrs jautāja, kā Alise jūtas, un ārsts atbildēja: «Viss ir labi, meitene skatās multfilmās.» Tas bija neappraktāms atvieglojums.»

Liktenīgais spriedums

«Insulta dēļ Alisei bija mazliet savilkta ķermeņa kreisā puse, tāpēc vajadzēja iziet rehabilitācijas kursu. Arī šobrīd Alises kreisā kāja nav tik veikla kā labā, bet nezinātais to pat īsti nevar pateikt. Taču Alises sirds kļuva arvien gurdēnāka. Viņa vairs nespēja noiet pavisam nelielus attālumus, līdz beidzot nespēja pat pāriet pāri istabai.

Rehabilitologi uzstāja, ka pēc piedzīvotā insulta Alisei jānēsā ortopēdiskie apavi. Bet tie ir smagi, un es pateicu nē. Nezināju, cik ilgs laiks šai pasaulē Alisei atlicis, tāpēc izlēmu, ka visur, kur vajadzēs, Alisi aizne-